

Тэ.: Страніцы из жизни Максима Горького...— Мн., 1965.

Літ.: Пширков Ю. С., А. Е. Богданович.— Мн., 1966.

БАГДАНОВІЧ Віктар Францавіч (29.2.1904, г. Жыткавічы—16.10.1978), ген.-лейтэнант (1949). Чл. КПСС з 1926. Скончыў Ваен. акадэмію Генштаба (1943). У Чырв. Арміі з 1922. Удзельнік сав.-фінл. вайны 1939—40. У Айч. вайну з 1941 на Паўн.-Зах., Волжаўскім, Ленінградскім, Сібірскім, Паўд.-Зах. і 3-м Укр. франтах: нач. штаба і нам. камандзіра дывізіі, нач. штаба корпусу, арміі. З крас. 1944 нам. каманд. войскамі Паўд.-Уральскай, Туркестанскай ваен. акруг. У 1956—61 у апарате Мін-ва абароны СССР.

БАГДАНОВІЧ Леанід Іванавіч (н. 18.2.1923, Мінск), бел. сав. дэрматавенеролаг. Д-р мед. н., праф. (1960). Засл. дз. нав. БССР (1976). Чл. КПСС з 1943. Скончыў Віцебскі мед. ін-т (1949). З 1958 заг. кафедры скурных і венеральных хвароб Віцебскага мед. ін-та. Прапрай па ультрагукавой тэрапіі хвароб скуры.

Тэ.: Ультразвук при лечении кожных болезней.— Мн., 1967.

БАГДАНОВІЧ Максім Адамавіч (9.12.1891, Мінск—25.5.1917), бел. паэт, перакладчык, крытык і гісторык л-ры. Скончыў Дзямідаўскі юрыд. ліцэй (Яраслаўле, 1916). Працаваў сакратаром Мінскага губ. харч. к-та (кастр. 1916—люты 1917). Памёр ад сухотаў у Ялене, дзе і пахаваны. Першы друкаваны твор—алегарычнае апавяданне «Музыка» (1907), нац. пад уплывам нар. творчасці. Раннія вершы прасякнуты гуманіст. матывамі («Мае песні», «3 песняў беларускага мужыка» і інш.). Патрыяг. нафасам яны пераклікаліся з паэзіяй Я. Купалы і Я. Коласа. У цыкле «У зачараваным царстве» (1909—11) Б. імкнуўся наблізіць нац. паэзію да нар. вытокаў і ўдзялення. Аднак усведамляў аднабаковасць міфалаг. вобразаў і ўжо ў цыкле «Згубі бацькашчыны» (1911) шыроў выкарыстаў песенныя жанры ў раскрыцці лірычнай тэмы («Не кувай ты, цэрая гязюля», «Ян і маці»). Узмацнілася цікавасць Б. і да сац.-філас. і патрыяг. праблематыкі («Мая душа», «Перад пародкай», «Рушымся, брацця, хутчэй»), што выдзяляла арыентацыю на традыцый рэв.-дэмакр. эстэтыкі. У развіцці творчай культуры паэта азначалася месца належнасці яго перакладчыцкай дзейнасці, якая ўзнімае агульны ўзровень бел. паэзіі. Перакладаў антычных аўтараў (Гарцыі, Авідзія), вершы Ф. Шылера, Г. Гейна, П. Верлена, Э. Верхарна, А. Пушкіна, А. Майкава, А. Арвера, М. Разевейма, песні розных народаў свету. На рус. мову перакладаў тв. Т. Шаўчэнка, І. Фрака, Я. Купалы і інш. Зб. «Вянок» (1913) падагульняў здыбыткі паэта за 1902—12, складаўся з цыклаў, якія раскрывалі сац.-філас. і маральна-бытавыя сферы жыцця ў яго гіст. паслядоўнасці. Далейшае паглыбленне рэаліст. асноў паэзіі Б. звязана з рэв. уздымам 1912. Тэма «грамадскага гора» ў вершах «Пан і мужык», «Народ. Беларускі Народ!», «Мяжы» сваім выкрывальным нафасам

А. І. Багдановіч.

М. А. Багдановіч.

пераклікалася з лінгвіст. ўзорамі тагачаснай грамадзянскай лірыкі. Плёны ўклад Б. у развіццё структурных форм бел. верша (трыялеты, пентаметры, фаміо, торыны, санеты). На яго думку, засваенне літ. традыцый павінна спалучацца з выпрацоўкам арыгінальных нац. форм і далучэннем іх да сусв. маст. культуры. Шорам такога далучэння ён лічыў паэзію Т. Шаўчэнка, над уплывам якой выплываў тэорыю «вершаў бел. складу», набліжальных па форме і духу да нар. традыцый (цыкл «На ціхім Дунаі»). У іх паэт раскрываў прыгажосць нар. характару («Лявоніха», «Скірпуся»), трагізм гібелі салдата, антычалавечую сутнасць імперыял. вайны («Ян Базыль у походзе канаў»). Сталася эстэт. назіцый Б. выявілася ў роспе грамад. актыўнасці героя, свавільнага патрыяг. пачуццяў («Пагоня», «Беларусь, твой парод дачкаецца»). Жаправа-стылістычную разнастайнасць творчасці Б. напыралі паэмы «Максім і Магдалена» (1915) і «Страцім-лебедзь» (1916), якія адлюстравалі станаўленне гераічнага характару. У спадчыне паэта значнае месца займалі праявіны і публіцыст. творы, крытычныя артыкулы і рэцэнзіі. З паэзіяй рэалізму і народнасці асноваў ён характэрныя літ.-маст. з'явы і праявы («Глыбы і слаі», 1914; «Новы перыяд у гісторыі беларускай літаратуры», нп. 1912 або 1913; «За тры гады», 1913; «Забыты шлях», 1915), распрацоўваў пытанні эстэтыкі («Апокрыф», 1913; «Мадонна», 1913). Адкрыта выступаў супраць шавініст. тэндэнцый у гады імперыял. вайны, выкрываў рэакц. сутнасць бурж. прэсы. Паэзія Б. арганічна ўвайшла ў духоўную скарбніцу бел. народа, многія яго вершы пакладзены на музыку або бытуюць як нар. песні («Зорка Венера», «Слупкія ткачыкі»). Імем паэта названа вуліца ў Мінску, мемарыяльная дошка ўстаноўлена на доме № 25 па вул. М. Горкага.

Тэ.: Тв.— Мн., 1957; Збор тв. Т. 1—2.— Мн., 1968.

Літ.: Майхрович С. Максім Багдановіч.— Мн., 1958; Грыччак М. Максім Багдановіч і народная паэзія.— Мн., 1963; Богдановіч А. Е. Матэрыялы к біяграфіі Максіма Багдановіча.— У яго кн.: Страніцы из жизни Максима